

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1293/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) létrehozásáról és a 614/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az Unió környezetvédelmi és éghajlat-politikája és kapcsolódó jogszabályai számottevően javították a környezet állapotát. Ugyanakkor továbbra is jelentős környezeti és éghajlati kihívások tapasztalhatók, amelyek figyelmen kívül hagyása súlyos következményekkel fog járni az Unió számára.
- (2) E környezeti és éghajlati kihívások kezelését nagyságrendjükben és összetett jellegükben adódóan elsősorban a főbb uniós finanszírozási programokból kell finanszírozni. A Bizottság „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” című 2011. június 29-i közleményében – elismerve az éghajlatváltozás jelentette kihívást – kijelentette, hogy az uniós költségvetés éghajlatváltozással kapcsolatos kérdésekre fordított arányát legalább 20 %-ra szándékozik növelni, a különböző szakpolitikai területekről érkező hozzájárulásokkal. E rendeletnek hozzá kell járulnia e cél eléréséhez.
- (3) Az említett uniós finanszírozási programok nem minden konkrét környezetvédelmi és éghajlat-politikai szükséglet

tekintetében kínálnak megoldást. A környezetvédelem és éghajlat-politika terén egyedi megközelítésekre van szükség, amelyek kezelni tudják a célkitűzések tagállami gyakorlatokba való beépítésének eltérő szintjeit, a jogszabályok egyenetlen és nem megfelelő tagállami végrehajtását, valamint a szakpolitikai célok és az azokkal kapcsolatos információk terjesztésének és a szakpolitikai célok népszerűsítésének elégtelen mértékét. Helyénvaló figyelemmel kísérni a 614/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ által létrehozott programot, és elfogadni egy új rendeletet. Ez a rendelet ezért a környezetvédelmi és éghajlat-politikára irányuló célzott finanszírozási programot (a továbbiakban: a LIFE program) hoz létre. Az uniós finanszírozás jelentős hatásának biztosítása érdekében szoros szinergiákat kell teremteni a LIFE program és az egyéb uniós finanszírozási programok között, illetve ki kell alakítani ezek egymást kiegészítő jellegét.

- (4) A környezeti javak egyenlőtlenül oszlanak el az Unió területén, az általuk nyújtott előnyök ugyanakkor az Unió egészére kihatnak, és azok az Unió egészén érződnek. Az e javak megőrzésére irányuló uniós kötelezettségre tekintettel elengedhetetlen a szolidaritás és a felelősségmegosztás elvének következetes alkalmazása, ami megköveteli, hogy egyes uniós környezeti és éghajlati problémák regionális vagy helyi szinten jobban kezelhetők legyenek. A LIFE programok 1992 óta központi szerepet játszik az uniós környezeti és éghajlati közjavak megőrzéséért vállalt nagyobb szolidaritásban és felelősségmegosztásban, és továbbra is ilyen szerepet kell játszania.
- (5) Sajátosságaiából és méretéből adódóan a LIFE program nem képes valamennyi környezeti és éghajlati problémát megoldani. Ehelyett azt a célt kell kitűznie, hogy a környezet- és éghajlatvédelmi célok elérésére szolgáló megoldások és bevált gyakorlatok biztosításával és terjesztésével, valamint az innovatív környezetvédelmi és éghajlat-változási technológiák előmozdításával felgyorsítsa a szakpolitika kidolgozásának és végrehajtásának változásait. E törekvés részeként a LIFE programnak támogatnia kell a európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁵⁾ által létrehozott, „Jólét bolygónk felélése nélkül” elnevezésű, 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési program, (a továbbiakban: a hetedik környezetvédelmi cselekvési program) végrehajtását.

⁽¹⁾ HL C 191., 2012.6.29., 111. o.⁽²⁾ HL C 277., 2012.9.13., 61. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament 2013. november 21-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2013. december 5-i határozata.⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 614/2007/EK rendelete (2007. május 23.) a környezetvédelmi célú pénzügyi eszközről (LIFE+) (HL L 149., 2007.6.9., 1. o.).⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács határozata (2013. november 20.) a „Jólét bolygónk felélése nélkül” elnevezésű, 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról

- (6) Ez a rendelet folyó árakon 3 456,655 millió EUR pénzügyi keretösszeget határoz meg a LIFE program teljes időtartamára, amely a 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ említett kötelezettségvállalási előirányzatok teljes összegének 0,318 %-a, és amely az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési kérdésekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló intézményközi megállapodás ⁽²⁾ 17. pontja szerinti elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára az éves költségvetési eljárás során.
- (7) Az Európai Tanács luxembourgi (1997. december) és szaloniki (2003. június) üléseinek következtetéseivel összhangban a tagjelölt országok, a stabilizációs és társulási folyamatban részt vevő nyugat-balkáni országok és az európai szomszédságpolitika hatálya alá tartozó országok jogosultak az uniós programokban való részvételre az ezekkel az országokkal kötött vonatkozó kétoldalú vagy többoldalú megállapodásokban meghatározott feltételeknek megfelelően.
- (8) A 2001/822/EK tanácsi határozat ⁽³⁾ (tengerentúli társulási határozat) értelmében a tengerentúli országokban és területeken élő természetes személyek és adott esetben a tengerentúli országok és területek illetékes köz- és/vagy magánjogi szervezetei és intézményei a szóban forgó program szabályainak és célkitűzéseinek megfelelően, valamint az azon tagállam esetében alkalmazandó megállapodások szerint, amely tagállamhoz a tengerentúli ország vagy terület tartozik, részt vehetnek az uniós programokban.
- (9) Ahhoz, hogy az Unión belüli környezetvédelmi és éghajlat-politikai célú beruházások eredményesek lehessenek, az Unió határain túl is szükség van intézkedésekre. Ezek a beruházások nem minden esetben finanszírozhatók az Unió külső fellépésekre szolgáló pénzügyi eszközeiből. Kivételes esetben és az e rendeletben meghatározott feltételek teljesítése esetén engedélyezni kell a LIFE programban nem közvetlenül részt vevő országokon belüli fellépést és az ezekben az országokban letelepedett jogi személyeknek a LIFE programból finanszírozott tevékenységekben való részvételét.
- (10) E rendeletnek továbbá biztosítania kell az érintett nemzetközi szervezetekkel való együttműködés és a részükre nyújtott támogatás keretét azon környezetvédelmi és éghajlat-politikai szükségletekre való reagálás – például bizonyos tanulmányok elkészítése – érdekében, amelyek nem tartoznak a külső fellépésekre szolgáló pénzügyi eszközök hatálya alá.
- (11) A környezet- és éghajlatvédelmi követelményeket be kell illeszteni az Unió szakpolitikáiba és tevékenységeibe. A LIFE programnak ezért ki kell egészítenie a többi uniós támogatási programot, beleértve az Európai Regionális Fejlesztési Alapot ⁽⁴⁾, az Európai Szociális Alapot ⁽⁵⁾, a Kohéziós Alapot ⁽⁶⁾, az Európai Mezőgazdasági Garancia-alapot ⁽⁷⁾, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapot ⁽⁸⁾, az Európai Tengerügyi és Halászati Alapot és a Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogramot ⁽⁹⁾ (Horizont 2020).

A Bizottságnak és a tagállamoknak minden szinten gondoskodniuk kell e programok egymást kiegészítő jellegéről. Uniós szinten ez a kiegészítő jelleg a LIFE program és a megosztott irányítású uniós finanszírozási programok közötti, az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁰⁾ (a továbbiakban: a közös rendelkezéseket megállapító rendelet) által létrehozott közös stratégiai kereten belül megvalósított strukturált együttműködéssel érhető el, különösen az integrált projekteket kiegészítő tevékenységek finanszírozásának előmozdítása vagy a LIFE program keretében kidolgozott megoldások, módszerek és megközelítések alkalmazása érdekében. A LIFE programnak ösztönöznie kell a Horizont 2020 program környezeti és éghajlati vonatkozású kutatási és innovációs eredményeinek felhasználását. Ezzel összefüggésben – a szinergiák biztosítása érdekében – társfinanszírozási lehetőségeket kell kínálnia az egyértelmű környezeti vagy éghajlati előnyöket biztosító projektek számára. A kettős finanszírozás elkerülése érdekében koordinációra van szükség. A Bizottságnak lépéseket kell tennie az átfedések és annak megelőzése érdekében, hogy a projekt kedvezményezettjeire a különböző pénzügyi eszközökön alapuló jelentéstartó kötelezettségek következtében további adminisztratív terhek háruljanak. A LIFE program keretében végrehajtott integrált projektek érthetősége és gyakorlati megvalósíthatósága biztosításának érdekében a projekt korai szakaszában

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1301/2013/EU rendelete 2013. december 17-i az Európai Fejlesztési Alapról és az azokra vonatkozó szabályokról, az Európai Fejlesztési Alapról és az azokra vonatkozó szabályokról (Lásd e Hivatalos Lap 289. oldalát).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1304/2013/EU rendelete 2013. december 17-i az Európai Szociális Alapról és az azokra vonatkozó szabályokról (Lásd e Hivatalos Lap 470. oldalát).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1300/2013/EU rendelete 2013. december 17-i az Kohéziós Alapról és az azokra vonatkozó szabályokról (Lásd e Hivatalos Lap 281. oldalát).

⁽⁷⁾ A Tanács 1290/2005/EK rendelete (2005. június 21.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról (HL L 209., 2005.8.11., 1. o.).

⁽⁸⁾ 1290/2005/EK rendelet.

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete 2013. december 11-i a Horizont 2020 keretprogram: az európai innováció és növekedés ösztönzésének hatékony eszköze és az 1084/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 104. oldalát).

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17-i) a Közös Stratégiai Kerethez tartozó Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (Lásd e Hivatalos Lap 320. oldalát).

⁽¹⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom (2013. december 2.) rendelete a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (Lásd e Hivatalos Lap 884. oldalát).

⁽²⁾ HL C 373, 20.12.2013., 1. o.

⁽³⁾ A Tanács 2001/822/EK határozata (2011. november 27.) az Európai Gazdasági Közösség és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 314., 2001.11.30., 1. o.).

meg kell határozni a lehetséges együttműködési módokat. Az integrált projektek előnyeinek az operatív és a vidékfejlesztési programok kialakítása során történő figyelembevétele érdekében a tagállamoknak hivatkozniuk kell az ilyen lehetőségekre a partnerségi megállapodásaikban.

- (12) A biológiai sokféleség csökkenésének megállítása és visszafordítása, valamint az erőforrás-hatékonyság javítása a környezeti és egészségügyi problémák kezelésével együtt továbbra is kulcsfontosságú kihívás az Unió számára. Ezek a kihívások fokozott uniós erőfeszítéseket tesznek szükségessé olyan megoldások és bevált gyakorlatok kidolgozása céljából, amelyek hozzájárulhatnak a Bizottság 2010. március 3-i „Európa 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című közleményében (Európa 2020 stratégia) szereplő célok eléréséhez. Ezenfelül a környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához nélkülözhetetlen a – különösen a tudatosságnövelés és az érdekeltek bevonása révén megvalósuló – jobb irányítás. A Környezetvédelem alprogramnak ezért három kiemelt cselekvési területet kell tartalmaznia: Környezet és erőforrás-hatékonyság, Természet és biológiai sokféleség, valamint Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás. Lehetővé kell tenni, hogy a LIFE programból finanszírozott projektek e három közül egynél több kiemelt terület konkrét célkitűzéseinek az eléréséhez járuljanak hozzá, és egynél több tagállam részvételét tegyék lehetővé.

- (13) A Bizottság 2011. szeptember 20-i „Az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemterve” című közleménye javaslatot tett azokra a főbb állomásokra és cselekvésekre, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az Unió az erőforrás-hatékony és fenntartható növekedés útjára álljon. Ennélfogva a Környezet és erőforrás-hatékonyság kiemelt területnek az új megoldások és a bevált gyakorlatok kidolgozásának és megosztásának megkönnyítésével támogatnia kell az uniós környezetpolitika köz- és magánszféra általi eredményes végrehajtását, különösen az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemtervében szereplő környezeti ágazatokban. Ebben az összefüggésben a Bizottságnak biztosítania kell a következetességet és el kell kerülnie a Horizont 2020 programmal való átfedéseket.

- (14) A Bizottság 2011. május 3-i „Életbiztosításunk, természeti tőkénk: a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia” című közleménye (A biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia) meghatározta a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására és visszafordítására irányuló célokat. Ezek többek között a 92/43/EGK tanácsi

irányelv⁽¹⁾ és a 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ teljes körű végrehajtása, valamint az ökoszisztémák és szolgáltatásaik fenntartása és helyreállítása. A LIFE programnak elő kell segítenie e célok megvalósítását. Mindezek alapján a Természet és biológiai sokféleség kiemelt területnek előtérbe kell helyeznie a 92/43/EGK tanácsi irányelv értelmében létrehozott Natura 2000 hálózat működtetését és kezelését, különösen az említett irányelv 8. cikke alapján elkészített, prioritizált intézkedési tervekkel összefüggésben, a biológiai sokféleséghez, illetve a 92/43/EGK és a 2009/147/EK irányelvhez kapcsolódó bevált gyakorlatok kidolgozását és terjesztését, valamint a 2020-ig teljesítendő uniós stratégiában meghatározott, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kihívások szélesebb körét.

- (15) A LIFE programnak a Natura 2000 hálózat éves finanszírozási szükségleteihez való hozzájárulását a biológiai sokféleséghez fűződően más uniós forrásokból biztosított kiadások összefüggésében kell figyelembe venni. Különös figyelmet kell szentelni a Natura 2000 hálózat számára koordinált finanszírozási mechanizmust jelentő, a LIFE program keretében végrehajtott, integrált projekteknek, mivel potenciálisan növelhetik a pénzeszközök hatását, valamint fokozhatják az egyéb uniós források felhasználására vonatkozó képességet a természetre és biológiai sokféleségre fordított kiadások tekintetében.

- (16) Az erdők rendkívül fontos szerepet játszanak a környezet és az éghajlat tekintetében, például a biológiai sokféleség, a víz, a talaj, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás szempontjából. Az erdők és a talaj a légköri szén-dioxid (CO₂) megkötésével hozzájárulnak az éghajlat szabályozásához, és hatalmas mennyiségű széndioxidot tárolnak. E szerep optimalizálásához helytálló és összeegyeztethető adatok, illetve információkra van szükség. E rendeletnek ezért egyúttal az erdőkkel és a talajjal kapcsolatos, környezet- és éghajlatvédelmi cselekvések közötti szinergiák támogatási keretét is kell szolgálnia, beleértve az ilyen cselekvések monitoringját is. Fokozott szinergiákra van szükség továbbá a vízhiány és az aszályok tekintetében, valamint az árvízveszély kezelésére területén.

- (17) A LIFE program forrásainak optimálisabb felhasználása érdekében elő kell mozdítani a Környezetvédelem alprogram szerinti, különösen a biológiai sokféleség védelmére irányuló cselekvések, valamint az Éghajlat-politika alprogram szerinti, az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó intézkedések közötti szinergiák kialakítását.

⁽¹⁾ A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

- (18) A Bizottság 2011. december 15-i „Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, versenyképes gazdaság 2050-ig történő megvalósításának ütemterve” című közleménye (2050-ig szóló ütemterv) elismerte, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés szempontjából továbbra is kulcsfontosságú lenne az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló új megközelítések vizsgálata. Ezenfelül biztosítani kell az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást mint átfogó uniós prioritást is. Továbbá az építő jellegű eredmények eléréséhez és az érdekelt bevonásához elengedhetetlen az irányítás előmozdítása és az tudatosságnövelés. Az Éghajlat-politika alprogramnak ezért a következő három kiemelt területhez hozzájáruló erőfeszítéseket kell támogatnia: Az éghajlatváltozás mérséklése, Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz, valamint az Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás. Lehetővé kell tenni, hogy a LIFE programból finanszírozott projektek e három közül egynél több kiemelt terület konkrét célkitűzéseinek az eléréséhez járuljanak hozzá, és hogy egynél több tagállam részvételét tegyék lehetővé.
- (19) Az Éghajlatváltozás mérséklése elnevezésű kiemelt terület támogatja az éghajlati vonatkozású uniós politikák és jogszabályok kidolgozását és végrehajtását, különösen az üvegházhatású gázok kibocsátásának monitoringja és az arra vonatkozó jelentéstétel, a földhasználathoz, a földhasználat megváltoztatásához és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó politikák, a természetes szén-dioxid-megkötők megőrzése, a kibocsátáskereskedelmi rendszer, az üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentését célzó tagállami erőfeszítések, a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás, a megújuló energiák, az energiahatékonyság, a közlekedés és az üzemanyagok, az ózonréteg védelme és a fluortartalmú gázok tekintetében. A szén-dioxid-leválasztáshoz és -tároláshoz kapcsolódó infrastruktúra kialakítása kívül esik a LIFE program hatályán, és ezért nem támogatható.
- (20) Európában és világszerte is már most láthatók az éghajlatváltozás első következményei, úgymint az áradásokat és aszályokat okozó szélsőséges időjárási helyzetek, illetve az emelkedő hőmérséklet és tengerszint. Az Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz kiemelt területnek célzott alkalmazkodási intézkedések és stratégiák révén elő kell segítenie a lakosság, a gazdasági ágazatok és a régiók ilyen hatásokhoz való alkalmazkodását, hogy ezáltal javítsa az Unió ellenálló képességét. Az e területen tett cselekvéseknek az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal⁽¹⁾ létrehozott polgári védelmi pénzügyi eszköz keretében támogatható cselekvésekhez képest kiegészítő jellegűeknek kell lenniük. Az nagyméretű infrastruktúra kialakítása kívül esik a LIFE program hatályán, és ezért nem támogatható.
- (21) A környezet- és éghajlatvédelmi politika és jogszabályok teljes körű végrehajtása elválaszthatatlanul összefügg a jobb irányítás megvalósításával, az érdekelt fokozott bevonásával és az információk terjesztésével. Ezért az Irányítás és a Tájékoztatás kiemelt területeknek mindkét alprogramon belül támogatniuk kell az együttműködési platformok kialakítását és a jobb megfelelést és végrehajtást célzó bevált gyakorlatok megosztását – ideértve a bírák és az ügyészek számára kialakított képzési programokat is –, valamint elő kell segítenie a környezeti- és éghajlatvédelmet érintő uniós szakpolitikai döntéshozatali erőfeszítések lakossági és érdekelti támogatását. Az említett kiemelt területeknek különösen támogatniuk kell az uniós jogszabályok végrehajtása keretében a tudásalap és a bevált gyakorlatok terjesztése, a tudatosságnövelés, valamint a környezeti ügyekben a nyilvánosság bevonása, az információhoz való hozzáférés és az igazságszolgáltatáshoz való jog terén való előrelépést.
- (22) E rendelet keretében a támogatást a 966/2012/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽²⁾ összhangban kell biztosítani. A LIFE program keretében finanszírozott projekteknek az uniós források legmegfelelőbb felhasználása és az uniós hozzáadott érték biztosítása érdekében támogathatósági és odaítélési kritériumoknak kell megfelelniük. Amikor a Bizottság az uniós hozzáadott értéket vizsgálja, a kiemelt területeknek kijáró különös figyelmet kell szentelnie a projektek ismétlésre és átadásra való alkalmasságának, azok fenntarthatóságának, valamint a kiemelt területeken belüli általános és egyedi célkitűzések eléréséhez történő hozzájárulásnak, illetve a projekt témáin belül megvalósított tematikus prioritásoknak. Ösztönözni kell azokat a projekteket, amelyek hatásai több ágazatra kiterjednek. A Bizottságnak továbbá ösztönöznie kell a zöld közbeszerzés alkalmazását, különösen a projekt támogatások végrehajtása során.
- (23) A belső piacon működő valamennyi vállalkozás számára egyenlő versenyfeltételek megőrzése érdekében, valamint az indokolatlan versenytorzulásokat elkerülendő a LIFE program keretében nyújtott finanszírozásnak adott esetben piaci hiányosságok kezelését kell céloznia. Mindemellett azokban az esetekben, amikor a finanszírozás az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül, azt a piac torzulásait, például a magánfinanszírozás kiszorítását, a kevésbé hatékony piaci struktúrák létrehozását vagy a gazdaságtalan vállalatok fenn tartását megelőzendő az állami támogatási szabályokkal

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17-i) az Unió polgári védelmi pénzügyi eszközéről (Lásd e Hivatalos Lap 924. oldalát).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) a pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

összhangban kell kialakítani, és csak akkor lehet érvénybe léptetni, ha azt a Bizottság az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdése szerint jóváhagyta, kivéve, ha megfelel a 994/98/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ értelmében elfogadott rendeletnek.

- (24) A környezetvédelmi és éghajlat-politika végrehajtásának javítása, illetve a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések más szakpolitikákba történő integrálásának előmozdítása érdekében a LIFE programnak olyan projekteket kell támogatnia, amelyek hozzájárulnak a környezet- és éghajlat-változási jogszabályok és politika végrehajtására irányuló integrált megközelítéshez. Az ilyen projekteknek konkrét eszközökként kell szolgálniuk a környezetvédelmi és éghajlat-változási célkitűzéseknek az Európa 2020 stratégiával összhangban az egyéb uniós politikákba és az teljes uniós kiadásba történő jobb integrálására. E projekteknek példákat kell szolgáltatniuk a környezetvédelmi és éghajlat-politika hatékony és jól koordinált tagállami és regionális végrehajtásával kapcsolatos bevált gyakorlatokra. A Környezetvédelem alprogram esetében ezen integrált projekteknek elsődlegesen a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia végrehajtására kell összpontosítani, különös tekintettel a 92/43/EGK tanácsi irányelvvel létrehozott Natura 2000 hálózat eredményes kezelésére és megerősítésére, az említett irányelv 8. cikke alapján elkészített, prioritizált intézkedési tervek, a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾, valamint a hulladékokról és a levegőről szóló jogszabályok végrehajtása révén.
- (25) Az integrált projekteknek, noha az azonosított témakörökre összpontosítanak, egyben olyan többcélú végrehajtási mechanizmusoknak kell lenniük (azaz egyszerre törekedniük kell a környezeti előnyökre és a kapacitásépítésre), amelyek lehetővé teszik ezáltal eredmények elérését más szakpolitikai területeken, különösen a tengeri környezet területén a 2008/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ célkitűzéseivel összhangban. Az integrált projektek a környezetvédelem más területein is megvalósíthatók. Az Éghajlat-politika alprogram esetében e projektek tárgyát elsősorban az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó stratégiai és cselekvési tervek kell, hogy képezzék.
- (26) Az integrált projekteknek csak egy sor konkrét tevékenységet és intézkedést kell támogatniuk, míg az ezeket kiegészítő egyéb tevékenységeket más uniós támogatási programokból, valamint nemzeti, regionális és magán-szférabeli forrásokból kell finanszírozni. A LIFE program keretében nyújtott finanszírozással – stratégiailag a környezet- és éghajlatvédelemre összpontosítva – ki kell

aknázni a különböző uniós finanszírozási források közötti szinergiákat, és biztosítani kell azok következetességét, egyúttal biztosítva az eljárások egyszerűsítését is.

- (27) Az integrált projektek – lévén, hogy a környezetvédelemmel és éghajlatváltozással kapcsolatos uniós jogszabályok és politikák integrált megközelítések révén való végrehajtására összpontosítanak – Uniós-szerte megvalósuló, és az e rendeletben megcélzott valamennyi ágazat érdekében tett cselekvést követelnek. Ehhez szükség van egy földrajzi egyensúlyt elősegítő elosztási elem bevezetésére a kiválasztási eljárásban, valamint arra, hogy a tagállamok törekedjenek – szükség esetén a LIFE egyik technikai segítségnyújtási projektjének támogatásával –, a LIFE programozási időszak során legalább egy integrált projekt előkészítésére és benyújtására.
- (28) Az integrált projektekkel kapcsolatos megközelítés újszerűsége miatt az érdekelteket szükség esetén technikai segítségnyújtással kell támogatni. Kétlépcsős pályázati eljárásnak kell megkönnyítenie a pályázati szakaszt. Első lépésben fel kell tüntetni egy pénzügyi tervben, hogy mely egyéb uniós, nemzeti és magánforrásokat fognak bevonni és milyen mértékben. Csak a második lépésben kell szándéknyilatkozatot kérni legalább egy egyéb finanszírozási forrásról annak biztosítása érdekében, hogy teljesüljön a további finanszírozási forrás bevonásának kritériuma. Az egyéb uniós források bevonásának mértékét figyelembe kell venni az odaítélési szakaszban.
- (29) Az integrált projektek sikerének záloga a nemzeti, regionális és helyi hatóságok, valamint a LIFE programban előirányzott célkitűzésekkel foglalkozó nem állami szereplők közötti szoros együttműködés. Ezért érvényesíteni kell a projektek kidolgozásával, végrehajtásával, értékelésével és monitoringjával kapcsolatos határozatok átláthatóságának és nyilvánosságának elvét.
- (30) A Környezetvédelem alprogram keretében kivitelezett, az integrált projekteken kívüli projektekre szánt forrásokat – a szolidaritás és felelősségmegosztás elvével összhangban – az első többéves munkaprogram során valamennyi tagállam között arányosan kell elosztani, az indikatív nemzeti forráselosztás i összegek alapján.
- (31) A tagállamoknak a LIFE programban való részvételre való képessége fokozásának érdekében bármely, az e rendeletben meghatározott vonatkozó kritériumokat teljesítő tagállam számára kapacitásépítést célzó projektekre fordítható garantált finanszírozást kell hozzáférhetővé tenni. Az ilyen finanszírozáshoz való hozzájutást olyan közösen elfogadott kapacitásépítési terv alapján kell lehetővé tenni, amely felvázolja a szükséges fellépéseket és finanszírozást.

⁽¹⁾ A Tanács 994/98/EK rendelete (1998. május 7.) az Európai Közösséget létrehozó szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról (HL L 142., 1998.5.14., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/56/EK irányelve (2008. június 17.) a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv) (HL L 164., 2008.6.25., 19. o.).

- (32) A LIFE program projektértékelési és odaítélési folyamatát a minőség mindenre kiterjedő kritériumának kell vezérelnie. A földrajzi egyensúly biztosítása céljából bevezetett elosztási elemek tájékoztató jellegűek, és nem jelenthetnek biztos forrásokat vagy előirányzatokat az egyes tagállamok számára.
- (33) Az Unió részese az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ-EGB) által kidolgozott, a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezménynek (Aarhusi Egyezmény). Ennélfogva támogatni kell az általános uniós érdeket szolgáló célt képviselő nem kormányzati szervezetek és nem profitorientált szervezetek hálózatainak munkáját, mivel azok a politikaformálás folyamata során az uniós polgárok aggodalmait és nézeteit érvényesítve eredményesen járulnak hozzá az Aarhusi Egyezmény céljaihoz, valamint az egyezmény végrehajtásához, és a környezeti és éghajlati vonatkozású problémákkal és a szakpolitikai válaszleptésekkel kapcsolatos tudatosság növeléséhez. Helyénvaló, hogy a LIFE program az általános uniós érdeket szolgáló célt képviselő – különösen a környezetvédelmi vagy az éghajlatpolitika terén tevékenykedő – nem kormányzati szervezetek, illetve nem profitorientált szervezetek hálózatainak széles körét támogatja működési támogatások átlátható versenyztetés keretében történő odaítélésével, és ezáltal segíti e szervezeteket abban, hogy hatékonyan hozzájáruljanak az uniós politikához, valamint előmozdítja és fokozza az uniós környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések végrehajtását és érvényesítését, továbbá megerősíti és megerősíti azon képességüket, hogy hatékonyabb partnerekké váljanak.
- (34) A környezetvédelmi és éghajlat-politika kidolgozása és végrehajtása terén betöltött kezdeményező szerepe megvalósítása érdekében a Bizottságnak forrásokat kell igényelnie a LIFE programból az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok kezdeményezésének, végrehajtásának és általános érvényesítésének támogatásához, ideértve szolgáltatások és áruk vásárlását. Az e rendelet értelmében kommunikációs tevékenységekre elkülönített pénzügyi forrásoknak fedezniük kell az uniós politikai prioritásokkal, valamint az Unió valamennyi jelentősebb környezet- és éghajlatvédelmi jogszabályának végrehajtásával és átültetésével kapcsolatos szervezeti kommunikáció költségeit is.
- (35) A hitelek, a tőke és a kockázati tőke iránti piaci kereslet és kínálat között mutatkozó jelenlegi eltérés a pénzügyi válság miatt várhatóan tartósan fennmarad, ezért lehetővé kell tenni a környezet- vagy éghajlatvédelmi tárgyú jövedelemtermelő projektek pénzügyi eszközökkel történő támogatását. A LIFE program által támogatott pénzügyi eszközöket az egyedi piaci szükségletek költséghatékony kezelésére a program célkitűzéseivel összhangban kell használni, és azok nem szoríthatják ki a magánfinanszírozást. A pénzügyi eszközöknek összevonhatóknak kell lenniük az uniós költségvetésből nyújtott támogatásokkal, többek között az e rendelet hatálya alá tartozókkal is.
- (36) A korábbi LIFE programokkal kapcsolatban szerzett tapasztalatok rávilágítottak arra, hogy az erőfeszítéseket konkrét környezetvédelmi és éghajlat-politikai prioritásokra és cselekvési területekre kell összpontosítani. E tematikus prioritások listája nem lehet kimerítő, hogy a pályázók más területekre vonatkozóan is nyújthassanak be pályázatokat, valamint új ötleteket vehessenek fel válaszul az új kihívásokra. A többéves munkaprogramokat ugyanakkor a LIFE program céljainak és célkitűzéseinek elérése érdekében rugalmasan kell kialakítani, miközben biztosítani kell a tematikus prioritásokat végrehajtó projektek témáinak állandó jellegét, mivel az szükséges a lehetséges pályázók számára a pályázatuk tervezéséhez, elkészítéséhez és benyújtásához. Az első többéves munkaprogramnak négy, az ezt követő második munkaprogramnak három évre kell szólnia. Mindkét munkaprogramnak tartalmaznia kell a tematikus prioritásokat végrehajtó projektek témáinak nem kimerítő felsorolását.
- (37) A korábbi LIFE programok során szerzett tapasztalatok rávilágítottak a nemzeti LIFE kapcsolattartók fontosságára különösen a pályázók és a kedvezményezettek számára nyújtott segítség szempontjából, amely révén hozzájárultak a program sikeres kivitelezéséhez. Ezért továbbra is működtetni, és ahol lehet, erősíteni kell a nemzeti és regionális LIFE kapcsolattartók rendszerét, különösen az alacsony projektaránnyal rendelkező tagállamokban, valamint meg kell szilárdítani a Bizottság és a nemzeti LIFE kapcsolattartók, illetve a nemzeti és a regionális LIFE kapcsolattartók közötti együttműködést. A korábbi LIFE programok során szerzett tapasztalatok arra is rávilágítottak, hogy fontos biztosítani a projekteredmények hatékony terjesztését és a hálózatépítési tevékenységeket – különösen szemináriumok, workshopok és egyéb tapasztalat-, tudás- és beváltgyakorlat-cserére irányuló tevékenységek szervezése révén – a LIFE program tőkeáttétele hatásának és uniós hozzáadott értékének növelése érdekében. A Bizottságnak ezért folytatni kell és tovább kell erősítenie a terjesztéssel kapcsolatos célzott tevékenységeit – többek között azokat, amelyek kifejezetten az integrált projektekre összpontosítanak –, különösen az alacsony projektaránnyal rendelkező tagállamokban és egyes ágazatokban, valamint hogy megkönnyítse a LIFE kedvezményezettjei és az azok körén kívüli személyek közötti együttműködést és tapasztalatcserét. A Bizottságnak ezen kívül megfelelő médiafelületek és technológiák felhasználásával továbbra is rendszeresen közzé kell tennie a LIFE programon keresztül finanszírozott projekteknek a célkitűzések és az elért eredmények rövid ismertetését és az elkülönített források összefoglalását is tartalmazó listáját.

- (38) A LIFE program egyszerűsítése és a pályázókra és a kedvezményezettek nehezedő adminisztratív terhek csökkentése érdekében gyakrabban kell alkalmazni az átalánydíjakat és -összegeket, a hozzáadottérték-adó (héta) és az állandó alkalmazottak költségei támogathatóságának veszélyeztetése nélkül, a 966/2012/EU, Euratom rendeletben meghatározott feltételek szerint. A jelenlegi gyakorlat szerint a (koordináló kedvezményezettként és/vagy társult kedvezményezettként eljáró) közjogi szervezetek projekthez való hozzájárulása összegének legalább 2 %-kal meg kell haladnia a nemzeti közigazgatási szervek személyzeti bérköltségeinek a projekt terhére elszámolt összegét. Uniós források nem használhatók nemzeti költségvetések támogatására, például hea-költségek fedezésére. A hea-költségekre fordított uniós pénzügyösszegekről azonban csak korlátozott információ áll rendelkezésre. A Bizottságnak ezért a LIFE program félidős és utólagos értékelésében áttekintést kell nyújtania a tagállamonkénti hea-visszatérítésekről, amelyeket a LIFE program kedvezményezettjei a záró kifizetési szakaszban igényeltek.
- (39) A legmagasabb társfinanszírozási arányt olyan mértékben kell megállapítani, amely a LIFE program keretében nyújtott támogatás hatékony szintjének fenntartásához szükséges.
- (40) A LIFE programot és az alprogramjait a megfelelő teljesítménymutatók alapján rendszeresen monitorozni és értékelni kell a folyamatos kiigazítás érdekében – ez a tematikus prioritások szükség szerinti felülvizsgálatát is magában foglalja. A programok és projektek értékelésére szolgáló teljesítménymutatók további meghatározásakor a Bizottságnak a teljesítménymutatókon, valamint a várható eredményeken és hatásokon alapuló, a minőségre irányuló monitoringra kell fektetnie a hangsúlyt. A Bizottságnak továbbá – különösen a Természet és biológiai sokféleség elnevezésű kiemelt területen belül – a projektek hosszú távú sikerének monitoringjára szolgáló módszert kell javasolnia. A két alprogram által az éghajlat-politika és a biológiai sokféleség szempontjából biztosított előnyöket alátámasztó adatok, illetve a kiadások szintjére vonatkozó információk biztosítása érdekében a LIFE program monitoringja során figyelemmel kell kísérni „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” szerinti, éghajlat-politikához kapcsolódó, illetve biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadásokat. E nyomon követést egyszerű módszertan követve kell elvégezni, a kiadásokat a következő három kategória valamelyikébe besorolva: kizárólag az éghajlathoz/biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások (100 %-os elszámolás), jelentősen az éghajlathoz/biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások (40 %-os elszámolás) és nem az éghajlathoz/biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások (0 %-os elszámolás). Ez a módszertan adott esetben nem zárja ki pontosabb módszertanok alkalmazását.
- (41) Tekintettel a Bizottságnak a LIFE program és LIFE projektek irányításával kapcsolatos, nagy múltra visszatekintő tapasztalataira, valamint a LIFE kedvezményezettjeinek a monitoringot végző külső csoportokkal kapcsolatban szerzett kedvező tapasztalataira, a LIFE program irányítását továbbra is a Bizottságnak kell végeznie. A LIFE program és a projektek irányítási struktúráját érintő bármely változtatást megelőzően költség-haszon elemzést kell végezni, és a változtatás során különös figyelmet kell fordítani a megfelelő és átfogó szakértelem biztosítására, különösen a Természet és biológiai sokféleség elnevezésű kiemelt területen belül.
- (42) Az Unió pénzügyi érdekeit a teljes kiadási ciklusban arányos intézkedésekkel kell védeni, beleértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, az elvesztett, jogosulatlanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizetetését, valamint adott esetben bírságok alkalmazását.
- (43) Az uniós források felhasználásának legmegfelelőbb értékelése érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a Környezetvédelem alprogram tematikus prioritásai és az éghajlat-politikai alprogram kiemelt területei terén alkalmazandó teljesítménymutatókra, valamint a III. mellékletben előírt tematikus prioritások módosítására, illetve a költségvetésnek a természet és a biológiai sokféleség megőrzését támogató projektekre irányuló támogatásokra elkülönített arányának növelésére vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (44) A többéves munkaprogramok elfogadására vonatkozó, e rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a Bizottság a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽¹⁾ megfelelően gyakorolja.
- (45) Ha a környezetvédelemre és éghajlat-politikára irányuló LIFE programmal foglalkozó bizottság nem nyilvánít véleményt egy végrehajtási jogi aktus tervezetével kapcsolatban, a Bizottság – összhangban a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének második albekezdésével – nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét. Csak igazolt esetben lehet ehhez az eljáráshoz folyamodni, többek között, ha fel kell mérni a forrásoknak az integrált projektek közötti arányos elosztását, különösen azt a legnagyobb összeget, amelyben valamely integrált projekt részesülhet.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16-i) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (46) A 614/2007/EK rendelet és a LIFE program értelmében elfogadott intézkedések közötti hatékony átmenet biztosítása érdekében az említett rendelet érvényességi idején túl is folytatni kell az annak keretében finanszírozott tevékenységek monitoringját, ellenőrzését és minőségértékelését.
- (47) A LIFE program hozzáadott értéke különleges megközelítéséből és szemléletéből fakad, amelynek köszönhetően a LIFE program szerinti fellépések különösen a környezeti és éghajlati szükségletekhez igazodnak. A LIFE program a források és a szakértelem nagyobb mértékű összevonása miatt hozzájárulhat a környezetvédelmi politikák hatékonyabb végrehajtásához az önállóan eljáró tagállamokhoz képest. Emellett a bevált gyakorlatok és a tudás kidolgozását és cseréjét magában foglaló platformként javítja, előmozdítja és felgyorsítja a vívmányok végrehajtását, kapacitást épít, segítséget nyújt a magánszektorban, különösen a kkv-knak a kisléptékű technológiák és megoldások vizsgálatához, valamint lehetővé teszi a tagállamok és az érdekeltek számára, hogy tanuljanak egymástól. A LIFE program továbbá szinergiákat teremt az uniós és a nemzeti források között, miközben további magánzférabeli forrásokat vonz, ezáltal növeli az uniós fellépés koherenciáját, valamint elősegíti a vívmányok homogénebb végrehajtását.
- (48) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok végrehajtásának és fejlesztésének elősegítését, a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések más szakpolitikákba történő integrálását is beleértve, valamint a jobb irányítás előmozdítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a léptékük és hatásuk miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (49) A 614/2007/EK rendeletet tehát hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

A környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE)

1. cikk

Létrehozás

Létrejön a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakra szóló környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (a LIFE program).

2. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „kísérleti projekt”: korábban vagy máshol még nem alkalmazott vagy vizsgált technikát vagy módszert alkalmazó projekt, amely a jelenlegi bevált gyakorlatokkal összehasonlítva környezeti és éghajlati előnyökkel járhat, és amely a továbbiakban hasonló helyzetekben szélesebb körben alkalmazható;
- b) „demonstrációs projekt”: a projekt konkrét, például földrajzi, ökológiai vagy társadalmi-gazdasági összefüggéseiben új vagy ismeretlen cselekvéseket, módszertanokat vagy megközelítéseket a gyakorlatban létrehozó, vizsgáló, értékelő és terjesztő projekt, és amely hasonló körülmények között máshol is alkalmazható;
- c) „bevált gyakorlati projekt”: olyan projekt, amely a projekt sajátos körülményeit figyelembe véve megfelelő, költséghatékony és korszerű technikákat, módszereket és megközelítéseket alkalmaz;
- d) „integrált projekt”: az egyes uniós környezet- és éghajlatvédelmi jogszabályok által előírt, más uniós jogi aktusok alapján kidolgozott, vagy tagállami hatóságok által kidolgozott környezet- és éghajlatvédelmi terveket vagy stratégiákat nagy területen, különösen regionális, több régiót érintő, nemzeti vagy transznacionális szinten végrehajtó projekt elsősorban a természetvédelem (ideértve többek között a Natura 2000 hálózat kezelését), a víz, a hulladék, a levegő, valamint az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás témakörében, amely mindeközben biztosítja az érdekeltek bevonását és előmozdítja legalább egy másik megfelelő uniós, nemzeti vagy magánforrás bevonását és az azzal történő összehangolást;
- e) „technikai segítségnyújtási projekt”: olyan projekt, amely projekt-támogatások révén pénzügyi támogatást nyújt a pályázóknak az integrált projektek előkészítésében való segítség céljából, valamint különösen annak biztosítása céljából, hogy e projektek – összehangolva a 8. cikk (3) bekezdésében említett alapokkal – megfeleljenek a LIFE program ütemezési, technikai és pénzügyi követelményeinek;
- f) „kapacitásépítést célzó projekt” olyan projekt, amely projekt-támogatások révén pénzügyi támogatást nyújt a tagállami kapacitásépítéshez szükséges tevékenységekhez, többek között a nemzeti vagy regionális LIFE kapcsolattartók kiépítéséhez, a tagállamok LIFE programban történő hatékonyabb részvétele céljából;

- g) „előkészítő projekt”: olyan projekt, amelyet a Bizottság a tagállamokkal együttműködve elsősorban az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok kidolgozásával és végrehajtásával kapcsolatos egyedi szükségleteket támogató projektként határoz meg;
- h) „tájékoztató, tudatosságnövelő és terjesztési projektek”: a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program alprogramjainak terén történő tájékoztatás, információterjesztés és tudatosságnövelés támogatására irányuló projektek.

3. cikk

Általános célkitűzések és teljesítménymutatók

(1) A LIFE program általános célkitűzései különösen a következők:

- a) az erőforrás-hatékony, alacsony szén-dioxid-kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes gazdaságra való átállás, a környezet minősége védelmének és javításának, valamint a biológiai sokféleség csökkenése megállításának és visszafordításának elősegítése, ideértve a Natura 2000 hálózat támogatását és az ökoszisztémák leromlásával szembeni intézkedéseket is;
- b) az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok kidolgozásának, végrehajtásának és érvényesítésének javítása, valamint a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések más uniós szakpolitikákba, illetve a köz- és a magánszféra gyakorlatába történő integrálásának és általános érvényesítésének előmozdítása és ösztönzése, többek között a köz- és a magánszféra kapacitásának növelésével;
- c) jobb környezetvédelmi és éghajlat-politikai irányítás támogatása valamennyi szinten, ideértve a civil társadalom, a nem kormányzati szervezetek és a helyi szereplők fokozott bevonását is;
- d) a 7. környezetvédelmi cselekvési program végrehajtásának támogatása.

A fenti célkitűzések teljesítése érdekében a LIFE program hozzájárul a fenntartható fejlődéshez, valamint az Európa 2020 stratégia, illetve a vonatkozó uniós környezet- és éghajlatvédelmi stratégiák és tervek célkitűzéseinek és célértékeinek eléréséhez.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott általános célkitűzéseket a következő alprogramok keretében valósítják meg:

- a) a Környezetvédelem alprogram;
- b) az Éghajlat-politika alprogram.

(3) A LIFE program teljesítményét különösen az alábbi mutatókhoz viszonyítva értékelik:

- a) az (1) bekezdés a) pontjában említett általános célkitűzés tekintetében a programnak tulajdonítható környezeti és

éghajlati javulás. A biológiai sokféleség csökkenésének megállítására és visszafordítására vonatkozó célkitűzés esetén a programnak tulajdonítható környezeti javulás mércéje a Natura 2000 hálózat területének helyreállított vagy megfelelő kezelésbe vont hányada, a helyreállított ökoszisztémák területe és típusa; valamint azon élőhelyek és fajok száma és típusa, amelyek természetvédelmi helyzete javul;

- b) az (1) bekezdés b) pontjában említett, kidolgozással és végrehajtással kapcsolatos általános célkitűzések tekintetében az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok szerinti tervek, programok vagy stratégiák végrehajtására szolgáló, kidolgozott vagy megvalósított fellépések száma, valamint az ismétlésre vagy átadásra alkalmas fellépések száma;

- c) az (1) bekezdés b) pontjában említett, integrálással és általános érvényesítéssel kapcsolatos általános célkitűzések tekintetében az uniós finanszírozási programokkal szinergiákat megvalósító vagy azokban általánosan érvényesített, illetve a köz- és magánszféra gyakorlatába integrált fellépések száma;

- d) az (1) bekezdés c) pontjában említett általános célkitűzés tekintetében a jobb irányítást, a környezeti és éghajlati szempontokkal kapcsolatos információk terjesztését, illetve az azokkal kapcsolatos tudatosságot biztosító fellépések száma.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 29. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a teljesítménymutatók pontosabb meghatározására vonatkozóan, e mutatóknak a Környezetvédelem alprogramot illetően a 9. cikkben és a III. mellékletben, az Éghajlat-politika alprogramot illetően pedig a 13. cikkben említett kiemelt területekre és tematikus prioritásokra történő alkalmazása érdekében.

4. cikk

Költségvetés

(1) A LIFE program 2014 és 2020 között történő végrehajtására biztosított pénzügyi keretösszeg folyó áron 3 456 655 000 EUR, amely a 1311/2013/EU rendeletben említett kötelezettségvállalási előirányzatok teljes összegének 0,318 %-a.

Az éves előirányzatokat az Európai Parlament és a Tanács a többéves pénzügyi keret erejéig engedélyezi.

(2) Az alprogramok szerinti költségvetési bontás a következő:

- a) Az (1) bekezdésben szereplő átfogó pénzügyi keretösszegeből 2 592 491 250 EUR-t a Környezetvédelem alprogramra fordítanak;

- b) az (1) bekezdésben szereplő átfogó pénzügyi keretösszegeből 864 163 750 EUR-t az Éghajlat-politika alprogramra fordítanak.

5. cikk

Harmadik ország részvétele a LIFE programban

A LIFE programban az alábbi országok is részt vehetnek:

- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) azon országai, amelyek az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás szerződő felei;
- b) az Unió tagjelölt országai, a potenciális tagjelöltjei és a csatlakozó országai;
- c) az európai szomszédságpolitika által érintett országok;
- d) a 933/1999/EK tanácsi rendelettel⁽¹⁾ összhangban az Európai Környezetvédelmi Ügynökség tagjává vált országok.

Ez a részvétel az említett harmadik országok uniós programokban való részvételének általános elveit megállapító kétoldali vagy többoldali megállapodásokban meghatározott feltételek szerint történik.

6. cikk

Tevékenységek az Unión kívül, illetve a tengerentúli országokban és területeken

(1) Az 5. cikk sérelme nélkül a LIFE programból Unión kívüli és a 2001/822/EK határozat (tengerentúli társulási határozat) szerinti tengerentúli országokban és területeken (TOT) végzett tevékenységek is finanszírozhatók, feltéve, hogy ezek szükségesek az uniós környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések eléréséhez és a tagállamok olyan területén megvalósított fellépések eredményességének biztosításához, amelyre a Szerződések alkalmazni kell.

(2) A 18. cikkben említett projektekben részt vehet az Unión kívül letelepedett jogi személy, amennyiben a projektet koordináló kedvezményezett székhelye az Unióban található, és az Unión kívül végzett tevékenység megfelel az e cikk (1) bekezdésében foglalt követelményeknek.

7. cikk

Nemzetközi együttműködés

A LIFE program végrehajtása során lehetőség van az érintett nemzetközi szervezetekkel, valamint azok intézményeivel és szerveivel folytatott együttműködésre, amennyiben ez a 3. cikkben meghatározott általános célkitűzések eléréséhez szükséges.

⁽¹⁾ A Tanács 933/1999/EK rendelete (1999. április 29.) az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az európai környezeti információs és megfigyelőhálózat létrehozásáról szóló 1210/90/EGK rendelet módosításáról (HL L 117., 1999.5.5., 1. o.).

8. cikk

Kiegészítő jelleg

(1) A Bizottság és a tagállamok biztosítják, hogy a LIFE program által biztosított támogatás összhangban van az Unió politikáival és prioritásaival, és kiegészíti az egyéb uniós pénzügyi eszközöket, miközben biztosítja az egyszerűsítést célzó intézkedések végrehajtását is.

(2) A LIFE program keretében finanszírozott tevékenységek megfelelnek az uniós és a tagállami jogszabályoknak, köztük az állami támogatásra vonatkozó uniós szabályoknak. Különösen a LIFE program keretében nyújtott és az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülő támogatásokat a tagállam bejelenti a Bizottságnak, és azok csak akkor léptethetők hatályba, ha azokat a Bizottság az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése szerint jóváhagyta, kivéve, ha megfelelnek a 994/98/EK tanácsi rendelet 2. cikke (1) bekezdésének és 8. cikkének értelmében elfogadott rendeletnek.

(3) A saját felelősségi körüknek megfelelően a Bizottság és a tagállamok biztosítják az összhangot a LIFE program és az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap, a Kohéziós Alap, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és az Európai Tengerügyi és Halászati Alap között, különösen az integrált projektekkel összefüggő szinergiák kialakítása, valamint a LIFE program keretében kidolgozott megoldások, módszerek és megközelítések alkalmazásának támogatása érdekében. Az ilyen összhang a közös rendelkezésekről szóló rendelet által létrehozott kereten belül, illetve e rendeletnek megfelelően a Közös Stratégiai Keret, valamint a partnerségi megállapodásokban meghatározott mechanizmusok révén valósul meg.

(4) A Bizottság továbbá gondoskodik a következetességről és a szinergiákról, valamint elkerüli a LIFE program és az egyéb uniós politikák és pénzügyi eszközök, különösen a Horizont 2020 program, valamint az Unió külső fellépésekre szolgáló pénzügyi eszközei közötti átfedést.

II. CÍM

AZ ALPROGRAMOK

1. FEJEZET

A Környezetvédelem alprogram

9. cikk

A Környezetvédelem alprogram kiemelt területei

(1) A Környezetvédelem alprogram három kiemelt területet tartalmaz:

- a) Környezet és erőforrás-hatékonyság;

- b) Természet és biológiai sokféleség;
c) Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás.

(2) Az (1) bekezdésben említett kiemelt területek a III. mellékletben előírt tematikus prioritásokat ölelik fel.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy szükség esetén a 29. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a III. mellékletben előírt tematikus prioritások kiegészítésére, törlésére vagy módosítására vonatkozóan, az alábbi kritériumok alapján:

- a) a 7. környezetvédelmi cselekvési programban előírt prioritások;
b) a 10., 11. és 12. cikkben említett, az egyes kiemelt területek számára előírt konkrét célkitűzések;
c) a 24. cikkben említett többéves munkaprogram végrehajtása során szerzett tapasztalat;
d) az integrált projektek végrehajtása során szerzett tapasztalat;
e) a 2013. december 23-i után elfogadott új uniós környezetvédelmi jogszabályokból származó prioritások; vagy
f) a már létező uniós környezetvédelmi jogszabályok és politika végrehajtása során szerzett tapasztalat.

A Bizottság legkésőbb a LIFE program 27. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett félidős értékelésig megvizsgálja és szükség esetén átdolgozza a III. mellékletben előírt tematikus prioritásokat.

(3) A Környezetvédelem alprogram keretében nyújtott projekt támogatásra előirányzott költségvetési források legalább 55 %-át a természet és biológiai sokféleség megőrzését támogató projektekre kell fordítani.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 29. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az e cikk (2) bekezdésében említett százalékarány legfeljebb 10 %-kal történő emelésére vonatkozóan, amennyiben két egymást követő évben a Természet és biológiai sokféleség kiemelt területbe tartozó és a minimális minőségi elvárásoknak megfelelő pályázatokon keresztül kérelmezett források teljes összege több mint 20 %-kal meghaladja az e két évet megelőző két évre kiszámított összeget.

10. cikk

A Környezet és erőforrás-hatékonyság kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

A Környezetvédelem alprogramnak a Környezet és erőforrás-hatékonyság kiemelt területhez tartozó konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) a környezeti kihívásokra irányuló, ismétlésre, átadásra vagy más területeken történő általános érvényesítésre alkalmas

szakpolitikai vagy irányítási megközelítések, bevált gyakorlatok és megoldások kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja, ideértve az innovatív technológiák kidolgozását és demonstrációját is, a környezet és az egészség közötti kapcsolatra is figyelemmel és támogatva az erőforrás-hatékonysággal kapcsolatos politikákat és jogszabályokat, az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemtervét is beleértve;

- b) az uniós – elsősorban a vízzel, a hulladékokkal és a levegővel kapcsolatos – környezetvédelmi politika és jogszabályok szerinti tervek és programok végrehajtására szolgáló integrált megközelítések alkalmazásának, kidolgozásának, vizsgálatának és demonstrációjának támogatása;
c) az uniós környezetvédelmi politika és jogszabályok kidolgozásához, végrehajtásához, felméréséhez, monitoringjához és értékeléséhez, valamint az Unión belül és kívül a környezetet érintő tényezők, terhelések és válaszlépések vizsgálatához és monitoringjához szükséges tudásalap javítása.

11. cikk

A Természet és biológiai sokféleség kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

A Környezetvédelem alprogramnak a Természet és biológiai sokféleség kiemelt területhez tartozó konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) a természettel és a biológiai sokféleség kérdésével kapcsolatos uniós szakpolitika és jogszabályok kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése, többek között a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia, valamint a 2009/147/EK és a 92/43/EGK irányelv vonatkozásában, különösen koncepciók, bevált gyakorlatok és megoldások alkalmazása, kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja révén;
b) a 92/43/EGK irányelv 3. cikke alapján létrehozott Natura 2000 hálózat továbbfejlesztésének, működtetésének és kezelésének, különösen az említett irányelv 8. cikke alapján elkészített, prioritizált intézkedési tervekhez szükséges integrált megközelítések alkalmazásának, kidolgozásának, vizsgálatának és demonstrációjának a támogatása;
c) a természettel és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós szakpolitika és jogszabályok kidolgozásához, végrehajtásához, felméréséhez, monitoringjához és értékeléséhez, valamint az Unión belül és kívül a természetet és a biológiai sokféleséget érintő tényezők, terhelések és válaszlépések felméréséhez és monitoringjához szükséges tudásalap javítása.

12. cikk

A Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

A Környezetvédelem alprogramnak a Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) a környezeti ügyekkel kapcsolatos tudatosságnövelés előmozdítása, ideértve az uniós környezetvédelmi döntéshozatalhoz nyújtott lakossági és érdekelti támogatás elnyerését, valamint a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos tudás és a fenntartható fogyasztás új mintáinak ösztönzése;
- b) a környezeti ügyekkel kapcsolatos kommunikáció, irányítás és információterjesztés támogatása, valamint a sikeres környezetvédelmi megoldásokkal és gyakorlatokkal kapcsolatos tudás megosztásának megkönnyítése, többek között érdekelti együttműködési platformok létrehozása és képzés révén;
- c) az uniós környezetvédelmi jogszabályoknak való hatékonyabb megfelelés és azok hatékonyabb végrehajtásának előmozdítása, illetve az ehhez való hozzájárulás, különösen bevált gyakorlatok és szakpolitikai megközelítések kidolgozásának és terjesztésének ösztönzésével;
- d) a jobb környezetvédelmi irányítás előmozdítása, az érdekelteknek – beleértve a nem kormányzati szervezeteket is – a szakpolitika végrehajtásával kapcsolatos konzultációkba való szélesebb körű bevonása által.

2. FEJEZET

Az Éghajlat-politika alprogram

13. cikk

Az Éghajlat-politika alprogram kiemelt területei

Az éghajlat-politikai alprogram három kiemelt területet tartalmaz:

- a) Az éghajlatváltozás mérséklése;
- b) Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz;
- c) Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás.

14. cikk

Az éghajlatváltozás mérséklése kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez való hozzájárulás érdekében Az éghajlatváltozás mérséklése kiemelt terület konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos uniós szakpolitika és jogszabályok végrehajtásának és fejlesztésének elősegítése, ideértve a más szakpolitikai területeken történő általános érvényesítést is, különösen az éghajlatváltozás mérséklését célzó szakpolitikai vagy irányítási megközelítések, bevált gyakorlatok és megoldások kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja révén;
- b) a hatékony éghajlatváltozás-mérséklési cselekvések és intézkedések kidolgozásához, felméréséhez, monitoringjához,

értékeléséhez és végrehajtásához szükséges tudásalap javítása, valamint az e tudás gyakorlati alkalmazására való képesség megerősítése;

- c) többek között az éghajlatváltozás mérséklését célzó stratégiákra és cselekvési tervekkel irányuló integrált megközelítések kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése helyi, regionális vagy nemzeti szinten;
- d) hozzájárulás az éghajlatváltozás mérséklését célzó, ismétlésre, átadásra vagy más területeken történő általános érvényesítésre alkalmas innovatív technológiák, rendszerek, módszerek és eszközök kifejlesztéséhez és demonstrációjához.

15. cikk

Az Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

Az éghajlatváltozással szembeni fokozott ellenálló képességet célzó erőfeszítések támogatásához való hozzájárulás érdekében az Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz kiemelt terület konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) az alkalmazkodással kapcsolatos uniós szakpolitika kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése, ideértve a más szakpolitikai területeken történő általános érvényesítést is, különösen az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó szakpolitikai vagy irányítási megközelítések, bevált gyakorlatok és megoldások kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja révén, ideértve adott esetben az ökoszisztéma-alapú megközelítéseket is;
- b) a hatékony éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási cselekvések és intézkedések kidolgozásához, felméréséhez, monitoringjához, értékeléséhez és végrehajtásához szükséges tudásalap javítása, adott esetben az ökoszisztéma-alapú megközelítést alkalmazó alkalmazkodási cselekvések és intézkedések előtérbe helyezésével, valamint az e tudás gyakorlati alkalmazására való képesség megerősítése;
- c) többek között az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó stratégiákra és cselekvési tervekkel irányuló integrált megközelítések kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése helyi, regionális vagy nemzeti szinten, adott esetben az ökoszisztéma-alapú megközelítések előtérbe helyezésével;
- d) hozzájárulás az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó, ismétlésre, átadásra vagy más területeken történő általános érvényesítésre alkalmas innovatív technológiák, rendszerek, módszerek és eszközök kifejlesztéséhez és demonstrációjához.

16. cikk

Az Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

Az Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás kiemelt területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések különösen a következők:

- a) az éghajlati kérdésekkel kapcsolatos tudatosságnövelés előmozdítása, ideértve az uniós éghajlat-politikai döntéshozatalhoz nyújtott lakossági és érdekelti támogatás elnyerését, valamint a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos tudás ösztönzése;

- b) az éghajlati kérdésekkel kapcsolatos kommunikáció, irányítás és információterjesztés támogatása, valamint a sikeres éghajlat-politikai megoldásokkal és gyakorlatokkal kapcsolatos tudás megosztásának megkönnyítése, többek között érdekelti együttműködési platformok létrehozása és képzés révén;
- c) az uniós éghajlatvédelmi jogszabályoknak való hatékonyabb megfelelés és azok hatékonyabb végrehajtásának előmozdítása, illetve az ehhez való hozzájárulás, különösen bevált gyakorlatok és szakpolitikai megközelítések kidolgozásának és terjesztésének ösztönzésével;
- d) a jobb éghajlat-politikai irányítás előmozdítása, az érdekelteknek – beleértve a nem kormányzati szervezeteket is – a szakpolitika végrehajtásával kapcsolatos konzultációkba való szélesebb körű bevonása által.

III. CÍM

KÖZÖS VÉGREHAJTÁSI RENDELKEZÉSEK

1. FEJEZET

Finanszírozás

17. cikk

Finanszírozási típusok

(1) Az európai uniós finanszírozás jogi formái az alábbiak lehetnek:

- a) támogatások;
- b) közbeszerzési szerződések;
- c) pénzügyi eszközkhöz nyújtott hozzájárulás a 966/2012/EU, Euratom rendeletben, különösen annak 139. és 140. cikk szerinti, a pénzügyi eszközökre vonatkozó rendelkezésekkel és egyes uniós jogszabályokban előírt működési követelményekkel összhangban;
- d) a 3. cikkben említett általános célkitűzések megvalósításához szükséges bármely egyéb fellépés.
- (2) A Bizottság ezt a rendeletet a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban hajta végre.
- (3) Az e rendelet értelmében nyújtott és az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülő finanszírozást a vonatkozó uniós állami támogatási szabályokkal összhangban hajtják végre.
- (4) A LIFE program rendelkezésére álló költségvetési források legalább 81 %-át projekt támogatások vagy adott esetben az (1) bekezdés c) pontjában említett pénzügyi eszközök révén finanszírozott projektek számára kell elkülöníteni.

A Bizottság ezeket a pénzügyi eszközöket beillesztheti a 24. cikkben említett többéves munkaprogramba, amely a

966/2012/EU, Euratom rendelet 140. cikke (2) bekezdésének f) pontjában említett előzetes értékelés hatálya alá esik.

(5) A (4) bekezdésnek megfelelően projekt támogatásokra elkülönített költségvetési források legfeljebb 30 %-a fordítható integrált projektekre. Ezt a maximális százalékos arányt a LIFE program 27. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett féldős értékelése keretében újra kell értékelni, és adott esetben jogalkotási javaslatot kell hozzá csatolni.

18. cikk

Projektek

A projekt támogatásokból az alábbi projektek finanszírozhatók:

- a) kísérleti projektek;
- b) demonstrációs projektek;
- c) bevált gyakorlati projektek;
- d) integrált projektek;
- e) technikai segítségnyújtási projektek;
- f) kapacitásépítést célzó projektek
- g) előkészítő projektek;
- h) tájékoztató, tudatosságnövelő és terjesztési projektek;
- i) a 3. cikkben említett általános célkitűzések megvalósításához szükséges bármely egyéb projekt.

19. cikk

A támogathatósági és odaítélési kritériumok, valamint a projektek kiválasztása

(1) A 18. cikkben említett projekteknek meg kell felelniük a 2. cikkben lefektetett fogalom meghatározásokon alapuló támogathatósági kritériumoknak, valamint az alábbi odaítélési kritériumoknak:

- a) az Unió érdekét szolgálják a LIFE program 3. cikkében meghatározott általános célkitűzései egyikének, valamint a 9. cikkben felsorolt kiemelt területek konkrét célkitűzései, a III. mellékletben előírt tematikus prioritások vagy a 13. cikkben felsorolt kiemelt területek konkrét célkitűzései eléréséhez történő jelentős hozzájárulás által;
- b) biztosítják a költséghatékony megközelítést, valamint technikai és pénzügyi szempontból koherensek; továbbá
- c) javasolt végrehajtásuk megbízható.

(2) A finanszírozás projektek számára történő odaítélésének feltételül kell szabni, hogy a projektek a 966/2012/EU, Euratom rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban megfeleljenek a minimális minőségi elvárásoknak.

(3) A LIFE program által valamely kiemelt területen belül finanszírozott projektek nem veszélyeztethetik egy másik kiemelt terület környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzéseit, valamint adott esetben támogatják a különböző célkitűzések közötti szinergiákat, és ösztönzik a zöld közbeszerzés alkalmazását.

(4) A Bizottság oly módon gondoskodik az integrált projektek földrajzi egyensúlyáról, hogy valamennyi tagállam számára indikatív módon allokál legalább három integrált projektet, biztosítva legalább egy integrált projektet a Környezetvédelem alprogramra, egyet pedig az Éghajlat-politika alprogramra az 1. cikkben említett LIFE programozási időszakban;

Az integrált projekteket a 2. cikk d) pontjában említett minden egyes terület vonatkozásában a 24. cikk (2) bekezdésének d) pontjával összhangban meghatározott célkitűzések végrehajtása érdekében kell elosztani.

A 2. cikk d) pontjában említett uniós, nemzeti vagy magánforrások bevonására irányuló rendelkezésnek való megfelelés értékelése érdekében az integrált projektekre vonatkozó pályázatokhoz a következőket kell csatolni:

- a) a pályázati ciklus első szakaszában pénzügyi tervet; és
- b) a pályázati ciklus második szakaszában legalább egy számdokumentumot, amelyben fel kell tüntetni, milyen mértékben fognak egyéb uniós, nemzeti vagy magán finanszírozási forrásokat bevonni, és meg kell nevezni az ilyen finanszírozási forrásokat.

(5) A Bizottság az első többéves munkaprogram ideje alatt oly módon gondoskodik a Környezetvédelem alprogram keretében benyújtott, az integrált projekteken kívüli projektek földrajzi egyensúlyáról, hogy az I. mellékletben lefektetett kritériumoknak megfelelő, indikatív nemzeti forráselosztási összegek alapján valamennyi tagállam között arányosan osztja el a forrásokat. Amennyiben az indikatív nemzeti forráselosztás nem alkalmazandó, a projekteket kizárólag minőségi alapon kell kiválasztani.

(6) Ha a valamely tagállam által benyújtott, integrált projekteken kívüli projekt társfinanszírozásához szükséges összeg a Bizottság által a kiválasztási eljárás végén összeállított listán kevesebb, mint az adott tagállam részére meghatározott indikatív forrás, a Bizottság – feltéve, hogy az (1) és (2) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülnek – köteles az adott nemzeti forrás egyenlegét felhasználni a – tengerentúli országok és területek kivételével – más tagállamok által benyújtott azon projektek társfinanszírozására, amelyek a legnagyobb mértékben járulnak hozzá a 3. cikkben meghatározott általános célkitűzések megvalósításához.

Amikor a Bizottság bemutatja a társfinanszírozásra javasolt projektek listáját, jelentést nyújt be a LIFE környezetvédelmi és éghajlat-politikai programért felelős bizottságnak arról, hogyan vette figyelembe a (4) és az (5) bekezdéssel összhangban megállapított forráselosztási kritériumokat.

(7) A Bizottság különös tekintettel van a transznacionális projektekre, amennyiben a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések biztosításához transznacionális együttműködés szükséges, és ezért törekszik annak biztosítására, hogy a projektekre elkülönített költségvetési források legalább 15 %-át transznacionális projektekre fordítsák. A Bizottság még azokban az esetekben is megfontolja a transznacionális projektek számára a források odaítélését, amikor az e transznacionális projektben részt vevő egy vagy több tagállam számára az indikatív nemzeti források egyenlegét már túllépték.

(8) Az első többéves munkaprogram során a tagállamok egyetlen kapacitásépítést célzó projekt finanszírozására jogosultak legfeljebb 1 000 000 EUR értékben, amennyiben a projekt megfelel az alábbi kritériumok valamelyikének:

- a) a tagállam számára megállapított indikatív nemzeti források átlagos felhasználási szintje a 2010-es, 2011-es és 2012-es évben a 614/2007/EK rendelet 6. cikkében megállapítottaknak megfelelően 70 % alatt marad;
- b) a tagállam egy főre eső GDP-je 2012-ben az uniós átlag 90 %-a alatt maradt; vagy
- c) a tagállam 2013. január 1. után csatlakozott az Unióhoz.

A második többéves munkaprogram során a tagállamok egyetlen kapacitásépítést célzó projekt finanszírozására jogosultak legfeljebb 750 000 euró értékben, amennyiben a projekt megfelel az alábbi kritériumoknak:

- a) a tagállam számára kiosztott, az (5) bekezdésében említett indikatív nemzeti források átlagos felhasználási szintje a 2014-es, 2015-ös és 2016-os évben 70 % alatt marad; és
- b) a 2014-es, 2015-ös és 2016-os évben a tagállam indikatív nemzeti forrásainak általános felhasználási szintje a 2010-es, 2011-es és 2012-es év általános felhasználási szintjéhez képest növekedett.

Ahhoz, hogy egy tagállam jogosult legyen a kapacitásépítést célzó projektek számára nyújtott finanszírozásra, kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy a LIFE programra fordított erőforrásokat (többek között az alkalmazottak létszámát) a vonatkozó többéves munkaprogram teljes ideje alatt a 2012-es évben fennálló szinthez képest nem csökkenti. Ezt a kötelezettségvállalást a (9) bekezdésben említett kapacitásépítési tervben rögzíteni kell.

Az első és második albekezdésben szereplő, valamint a LIFE program teljes ideje alatt alkalmazandó támogathatósági rendelkezésektől eltérve, valamely tagállam nem jogosult kapacitásépítést célzó projektek finanszírozására, ha az egy főre eső GDP-je 2012-ben meghaladta az uniós átlag 105 %-át. A kapacitásépítést célzó projektek finanszírozását tagállamonként és többéves munkaprogramonként egy projektre kell korlátozni.

(9) A Bizottság gyorsított odaítélési eljárást határoz meg valamennyi kapacitásépítést célzó projekt tekintetében. Az ilyen kapacitásépítést célzó projektekre a pályázatokat 2013. december 23-tól kezdve lehet benyújtani. A pályázatoknak a tagállam és a Bizottság által közösen megállapított kapacitásépítési terven kell alapulnia, amely felvázolja a LIFE program által finanszírozandó fellépéseket annak érdekében, hogy megerősödjön a tagállam képessége a Környezetvédelem alprogramhoz és az Éghajlat-politika alprogramhoz tartozó projektek finanszírozására irányuló sikeres pályázatok benyújtására. Az ilyen fellépések egyebek mellett a következőket tartalmazhatják:

- a) új munkaerő felvétele, valamint képzések a nemzeti vagy regionális LIFE kapcsolattartók számára;
- b) a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjének megkönnyítése, valamint a LIFE program keretében végrehajtott projektek eredményei terjesztésének és alkalmazásának előmozdítása;
- c) az „oktatók oktatására” irányuló megközelítések;
- d) csere- és kiküldetési programok a tagállamok hatóságai között, és különösen az „élenjárók” tapasztalatátadására vonatkozó tevékenységek.

A kapacitásépítési tervhez tartozó fellépések közé tartozhat bizonyos szakértők felvétele ad hoc szakmai és folyamatbeli képességekben mutatkozó hiányok kezelése céljából, de nem tartozhat ide olyan szakértők felvétele, akiknek elsődleges feladata az éves pályázati felhívásokra benyújtandó pályázatok megszervezése.

A kapacitásépítési tervnek tartalmaznia kell az ilyen fellépések becsült költségét is.

20. cikk

A projektekre vonatkozó társfinanszírozási arányok és a projektköltségek elszámolhatósága

(1) A 18. cikkben említett projektek számára nyújtható társfinanszírozás az alábbi lehet:

- a) az első többéves munkaprogram ideje alatt a c) pontban meghatározottakon kívül a Környezetvédelem és az Éghajlat-politika alprogramból finanszírozott valamennyi projekt esetében az elszámolható költségek legfeljebb 60 %-a;
- b) a második többéves munkaprogram ideje alatt a c) pontban meghatározottakon kívül a Környezetvédelem és az Éghajlat-politika alprogramból finanszírozott valamennyi projekt esetében az elszámolható költségek 55 %-a;
- c) a LIFE program teljes ideje alatt:

- i. a 18. cikk d), e) és g) pontjában említett projektek esetében az elszámolható költségek 60 %-a;
- ii. a iii. pont rendelkezéseit fenntartva a Természet és biológiai sokféleség kiemelt terület keretében a Környezetvédelem alprogramból finanszírozott projektek esetében az elszámolható költségek legfeljebb 60 %-a;

iii. a Természet és biológiai sokféleség kiemelt terület keretében a Környezetvédelem alprogramból finanszírozott, a 92/43/EGK irányelv végrehajtásában kiemelt jelentőségű élőhelyekkel vagy fajokkal kapcsolatos, illetve a 2009/147/EK irányelv 16. cikke értelmében létrehozott, a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzájárítással foglalkozó bizottság által elsődlegesen támogatandó madárfajokkal kapcsolatos projektek esetében az elszámolható költségek legfeljebb 75 %-a, amennyiben ez a természetvédelmi célkitűzés elérése érdekében szükséges;

iv. a 18. cikk f) pontjában említett projektek esetében az elszámolható költségek legfeljebb 100 %-a.

(2) A költségek elszámolhatóságának feltételeit a 966/2012/EU, Euratom rendelet 126. cikke tartalmazza. E költségek közé tartoznak a héa és a személyzeti költségek is.

A Bizottság a LIFE program félidős és utólagos értékelésében áttekintést nyújt a tagállamonkénti héa-visszatérítésekről, amelyeket a LIFE program kedvezményezettjei a záró kifizetési szakaszban igényeltek.

(3) A 18. cikkben említett projektek uniós finanszírozása szempontjából a földvásárláshoz kapcsolódó költségek elszámolhatóak, amennyiben:

- a) a vásárlás hozzájárul a 92/43/EGK irányelv 3. cikkében meghatározott Natura 2000 hálózat integritásának fejlesztéséhez, megőrzéséhez és helyreállításához, többek között az összeköttetések javításával folyosók, lépegető kövek vagy a zöld infrastruktúra más elemeinek a létrehozásán keresztül;
- b) a földvásárlás a tervezett természetvédelmi cél elérésének egyetlen vagy legköltséghatékonyabb eszköze;
- c) a megvásárolt föld hosszú távon a 11., 14. vagy 15. cikkben meghatározott célkitűzésekkel összhangban lévő használatra van fenntartva; továbbá
- d) az érintett tagállamok az ilyen földterületek hosszú távon természetvédelmi célokra történő fenntartását tulajdonát ruházás révén vagy más módon biztosítják.

21. cikk

Működési támogatások

(1) A működési támogatások olyan általános uniós érdekű célt képviselő, nem profitorientált szervezetek bizonyos működési és igazgatási költségeihez járulnak hozzá, amelyek elsősorban a környezetvédelmi vagy az éghajlat-politika terén tevékenykednek és részt vesznek az uniós szakpolitika és jogszabályok kidolgozásában, végrehajtásában és érvényesítésében.

(2) Az (1) bekezdésben említett működési támogatások esetében az elszámolható költségek legfeljebb 70 %-áig nyújtható uniós társfinanszírozás.

22. cikk

Egyéb tevékenységtípusok

A 3. cikkben előírt általános célkitűzések elérése céljából a LIFE programból finanszírozhatók a Bizottság által az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok kezdeményezésének, végrehajtásának és általános érvényesítésének támogatása érdekében végrehajtott tevékenységek. Ezek a tevékenységek a következők lehetnek:

- a) tájékoztatás és kommunikáció, a tudatosságnövelő kampányokat is beleértve. Az e rendelet értelmében kommunikációs tevékenységekre elkülönített pénzügyi források fedezik az uniós politikai prioritásokkal, valamint az Unió valamennyi jelentősebb környezet- és éghajlatvédelmi jogszabálya végrehajtásának és átültetésének aktuális állásával kapcsolatos szervezeti kommunikáció költségeit is;
- b) tanulmányok, felmérések, modellek és forogatókönyvek készítése;
- c) a projektek, politikák, programok és jogszabályok előkészítése, végrehajtása, monitoringja, ellenőrzése és értékelése;
- d) workshopok, konferenciák és találkozók;
- e) hálózatépítés és beváltgyakorlat-platformok;
- f) a 3. cikkben említett általános célkitűzések megvalósításához szükséges bármely egyéb tevékenység.

23. cikk

Kedvezményezettek

A LIFE program keretében állami és magánszervezetek támogathatók.

A LIFE program láthatóságának biztosítása érdekében a kedvezményezetteknek reklámozniuk kell a LIFE programot és a projekteik eredményeit, mindig megemlítve a kapott uniós támogatást. A LIFE programnak a II. mellékletben látható logóját minden kommunikációs tevékenység során használni kell és fel kell tüntetni a nyilvánosság számára jól látható, stratégiai helyeken kihelyezett hirdetőablakon. A LIFE program keretében kapott tartós javakon is meg kell jeleníteni a LIFE program logóját, kivéve a Bizottság által meghatározott esetekben.

2. FEJEZET

Végrehajtási intézkedések

24. cikk

Többéves munkaprogramok

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén a LIFE programra vonatkozóan többéves munkaprogramokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében előírt vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Az első többéves munkaprogram időtartama négy év, a második többéves munkaprogram időtartama pedig három év.

(2) A többéves munkaprogramok a 3. cikkben meghatározott általános célkitűzésekkel összhangban meghatározzák a következőket:

- a) az egyes alprogramokon belül a források különböző kiemelt területek és támogatási formák közötti elosztása, a 9. cikk (3) bekezdésével, valamint a 17. cikk (3) és (5) bekezdésével összhangban. A kiemelt területek között vagy azokon belül további előzetes forráselosztásra nem kerül sor, kivéve a technikai segítségnyújtási projektek, valamint a kapacitásépítést célzó projektek tekintetében;
 - b) a többéves munkaprogram által érintett időszakban finanszírozandó projektekre vonatkozó, a III. mellékletben előírt tematikus prioritásokat végrehajtó projekt témák;
 - c) a többéves munkaprogram által érintett időszakban az egyes kiemelt területekre és projekt típusokra vonatkozó minőségi és mennyiségi eredmények, mutatók és célértékek a 3. cikk (3) bekezdésének megfelelő teljesítménymutatókkal és az egyes kiemelt területek számára a 10., 11., 12., 14., 15. és 16. cikkben előírt konkrét célkitűzésekkel összhangban;
 - d) a projektkiválasztási eljárások technikai módszertana és a támogatásokra vonatkozó kiválasztási és odaítélési feltételek az e rendelet 2. és 19. cikkével, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban;
 - e) a többéves munkaprogram által érintett időszakban kihirdetendő pályázati felhívások indikatív ütemterve.
- (3) A többéves munkaprogram keretében a Bizottság éves pályázati felhívásokat tesz közzé a 9. cikk (1) bekezdésében és a 13. cikkben felsorolt kiemelt területekre vonatkozóan. A Bizottság gondoskodik arról, hogy a pályázati felhívások keretében fel nem használt pénzüsségeket a 18. cikkben említett különböző projekt típusok között újraosszák.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktus révén legkésőbb a LIFE program félidős értékeléséig felülvizsgálja a többéves munkaprogramot. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 29. cikk (2) bekezdésében előírt vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

25. cikk

Végrehajtási módszerek

A Bizottság az e rendelet 3. cikkében előírt általános célkitűzések megvalósításához szükséges tevékenységeket a 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikkében meghatározott költségvetési végrehajtási módszereknek megfelelően hajtja végre, különösen a Bizottság általi közvetett vagy közvetlen, centralizált alapon történő igazgatással vagy a nemzetközi szervezetekkel történő közös igazgatással.

26. cikk

Igazgatási és technikai segítségnyújtás

A LIFE program pénzügyi keretösszege kiterjedhet a LIFE program irányításához és a 3. cikkben előírt általános célkitűzések megvalósításához közvetlenül szükséges előkészítési, monitoring-, ellenőrzési, auditálási, kommunikációs és értékelési tevékenységekkel kapcsolatos költségekre is.

A Bizottság rendszeres jelleggel és a nemzeti LIFE kapcsolattartókkal együttműködésben szemináriumokat és workshopokat szervez, közléseket a LIFE program által finanszírozott projektek listáját, vagy az egyes projektekkel kapcsolatos tapasztalat, tudás és bevált gyakorlatok cseréjét és a projekteredmények Uniószerte történő megismétlését és átadását megkönnyítő egyéb tevékenységeket folytat. A Bizottság ennek érdekében olyan tevékenységeket végez, amelyek célja a projekteredmények terjesztése a LIFE kedvezményezettjei között és az azok körén kívüli személyek között, adott esetben külön figyelmet fordítva a LIFE keretében nyújtott pénzeszközöket alacsony mértékben igénybe vevő tagállamokra, és megkönnyíti a már lezárt vagy még folyamatban lévő projektek és ugyanazon terület új projektkezdőmunkáit, pályázói vagy érdekeltjei közötti kommunikációt és együttműködést.

A Bizottság továbbá legalább két évente speciális szemináriumokat és workshopokat, illetve adott esetben egyéb típusú tevékenységeket szervez egyrészt az integrált projektek megtervezésével, előkészítésével és végrehajtásával, másrészt a technikai segítségnyújtási projekteken keresztül nyújtott segítség hatékonyságával kapcsolatos tapasztalat, tudás és bevált gyakorlatok cseréjének megkönnyítése érdekében. E tevékenységekbe be kell vonni az egyéb uniós forrásokat kezelő nemzeti vagy regionális hatóságokat, valamint az egyéb érdekeltet.

27. cikk

Monitoring és értékelés

(1) A Bizottság rendszeresen elvégzi a LIFE program (és alprogramjai) végrehajtásának monitoringját és jelentést tesz arról, többek között az éghajlathoz és a biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások összegéről is. Továbbá értékeli, hogy milyen szinergiák állnak fenn a LIFE program és más kiegészítő uniós programok, illetve különösen a LIFE alprogramok között.

A Bizottság az I. mellékletben előírt kritériumokkal összhangban kiszámítja a második többéves munkaprogram időtartamára az indikatív nemzeti forrásokat, kizárólag a tagállamok teljesítményének összehasonlító értékelése céljából.

(2) A Bizottság benyújtja az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága részére a következő jelentéseket:

a) legkésőbb 2017. június 30-ig a LIFE programról (és alprogramjairól) készült külső és független félidős értékelésről szóló jelentést, beleértve a végrehajtás minőségi és mennyiségi szempontjait, az éghajlathoz és a biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások összegét, a célkitűzések közötti szinergiák megvalósításának mértékét, valamint a LIFE program más vonatkozó uniós programokhoz viszonyított kiegészítő jellegét, valamennyi intézkedés célkitűzéseinek megvalósulását (lehetőség szerint az eredményekre és hatásokra kiterjedően), a források felhasználásának hatékonyságát és a program uniós hozzáadott értékét, az intézkedések megújítására, módosítására vagy felfüggesztésére vonatkozó határozat meghozatala céljából. Az említett félidős értékelésről szóló jelentésnek ezenkívül tartalmaznia kell egy mennyiségi és minőségi elemzést arról, hogy a LIFE program hogyan járult hozzá a 92/43/EGK irányelvben és a 2009/147/EK irányelvben felsorolt élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetéhez. Az értékelésben továbbá megvizsgálják az egyszerűsítés lehetőségét, annak belső és külső koherenciáját, a célkitűzések továbbra is fennálló relevanciáját, valamint a LIFE programhoz tartozó intézkedések hozzájárulását az Európa 2020 stratégia célkitűzéseihez és célértékeihez, valamint a fenntartható fejlődéshez. Az értékelés figyelembe veszi továbbá a LIFE +hosszú távú hatásairól készült értékelések eredményét. A félidős értékelésről szóló jelentéshez csatolni kell a Bizottság észrevételeit többek között arra vonatkozóan, hogy a LIFE program végrehajtása során milyen módon fogják figyelembe venni a félidős értékelés megállapításait, valamint különösen arra vonatkozóan, hogy milyen mértékben kell módosítani a III. mellékletben előírt tematikus prioritásokat.

A félidős értékelésről szóló jelentés az integrált projektek iránti igény, illetve azok tervezésének és végrehajtásának mértékére és minőségére vonatkozó alapos értékelést tartalmaz, vagy azt kell csatolni hozzá. Kiemelt figyelmet kell fordítani az integrált projekteknek a más uniós források bevonásával kapcsolatban elért vagy várt sikerére, különös figyelemmel az uniós finanszírozási eszközökkel való fokozott koherencia előnyeire, az érdekelték részvételének mértékére, valamint arra, hogy a korábbi LIFE+ keretében végrehajtott projektek milyen mértékben tartoztak vagy várhatóan milyen mértékben tartoznak majd az integrált projektek körébe.

b) legkésőbb 2023. december 31-ig a LIFE program (és alprogramjai) végrehajtásáról és azok eredményeiről szóló, külső és független utólagos értékelő jelentést, beleértve az éghajlathoz és a biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások összegét, hogy a LIFE program egésze, illetve az egyes alprogramok milyen mértékben valósították meg a kitűzött célokat, hogy

milyen mértékben valósultak meg szinergiák a különböző célkitűzések között, és hogy a LIFE program mennyiben járul hozzá az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek és céltertekeinek eléréséhez. Az utólagos értékelési jelentés azt is megvizsgálja, hogy milyen mértékben valósult meg a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzéseknek az egyéb uniós politikákba történő integrálása, valamint – a lehetőségek szerinti mértékben – megvizsgálja a LIFE program révén elért gazdasági előnyöket, valamint a részt vevő közösségekre gyakorolt hatásokat és a számukra biztosított hozzáadott értéket is.

(3) A Bizottság az e cikk alapján elvégzett értékelések eredményeit nyilvánosan hozzáférhetővé teszi.

28. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság megfelelő intézkedéseket tesz, amelyek csalás, korrupció és egyéb jogellenes tevékenységek ellen megelőző intézkedéseknek, hatékony ellenőrzéseknek, valamint szabálytalanságok észlelése esetén a jogosulatlanul kifizetett összegek visszaszerzésének, továbbá adott esetben hatékony, arányos és visszatartó erejű közigazgatási és pénzügyi szankcióknak az alkalmazásával biztosítják, hogy az e rendelet alapján finanszírozott tevékenységek végrehajtása során az Európai Unió pénzügyi érdekei védelemben részesülnek.

(2) A Bizottság vagy képviselői és az Európai Számvevőszék hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy dokumentumok alapján és helyszíni ellenőrzés révén ellenőrizzék a LIFE program keretében uniós forrásokból részesülő kedvezményezetteket, vállalkozókat és alvállalkozókat.

Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 2185/96/EK, Euratom tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott eljárásokkal összhangban helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezhet az ilyen finanszírozás által közvetlenül vagy közvetve érintett gazdasági szereplőknél annak megállapítása céljából, hogy az uniós finanszírozással kapcsolatos támogatási megállapodással, támogatási határozattal vagy szerződéssel összefüggésben történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely hatással van az Unió pénzügyi érdekeire.

Az első és második albekezdés sérelme nélkül a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodások, valamint az e rendelet végrehajtásából eredő támogatási megállapodások, támogatási határozatok és szerződések kifejezetten feljogosítják a Bizottságot, a Számvevőszéket és az OLAF-ot ilyen auditok, helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok elvégzésére.

(3) Az uniós források kedvezményezettjei egy adott projekttel kapcsolatos utolsó kifizetés időpontját követő öt éven keresztül a Bizottság számára hozzáférhetővé kell, hogy tegyék az adott projekttel kapcsolatos kiadásokat igazoló dokumentumokat.

⁽¹⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

IV. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

29. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.

(2) A Bizottság a 3. cikk (3) bekezdésében és a 9. cikk (2) és (4) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása hétéves időtartamra szól 2013. december 23-tól kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3. cikk (3) bekezdésében és a 9. cikk (2) és (4) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) A 3. cikk (3) bekezdése, valamint a 9. cikk (2) és (4) bekezdése értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanács a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ezen időtartam két hónappal meghosszabbodik.

30. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot munkájában a LIFE környezetvédelmi és éghajlat-politikai programért felelős bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre való hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Ha a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

31. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 614/2007/EK rendelet 2014. január 1-jén hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendeletre történő hivatkozásokat az e rendeletre történő hivatkozásként kell értelmezni.

32. cikk

Átmeneti intézkedések

(1) A 31. cikk (1) bekezdése ellenére a 614/2007/EK rendelet értelmében 2014. január 1. előtt megkezdett intézkedésekre azok befejezéséig az említett rendelet irányadó, és azoknak az abban meghatározott technikai rendelkezéseknek kell megfelelniük. A 614/2007/EK rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében említett bizottság helyébe 2013. december 23-tól az e rendelet 30. cikkének (1) bekezdésében említett bizottság lép.

(2) A LIFE program pénzügyi keretösszege felhasználható a technikai és igazgatási segítségnyújtáshoz kapcsolódó olyan költségekre is – a 614/2007/EK rendelet által előírt és az érvényességének megszűnése után is kötelező monitoringot, tájékoztatást és értékelést is beleértve – amelyek a 614/2007/EK rendelet és a LIFE program keretében elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükségesek.

(3) Azt az összeget, amely a pénzügyi kereten belül a 2020. december 31-ét követő időszakban szükséges a monitoring-, kommunikációs és ellenőrző intézkedésekhez, akkor kell igazoltnak tekinteni, ha az a 2021. január 1-jétől alkalmazandó új pénzügyi kerettel összeegyeztethető.

(4) A 614/2007/EK rendelet értelmében jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizetéséből származó, célhoz kötött bevételeknek megfelelő előirányzatokat a 966/2012/EU, Euratom rendelet 21. cikkével összhangban a LIFE program finanszírozására kell felhasználni.

33. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

V. LEŠKEVIČIUS

I. MELLÉKLET

A Környezetvédelem alprogram keretében benyújtott, az integrált projekteken kívüli projektek indikatív nemzeti forráselosztásának megállapítására vonatkozó kritériumok

A szolidaritás és a felelősségmegosztás elveivel összhangban a Bizottság az 1. cikkben említett programozási időszakra a következő kritériumok alapján osztja el a pénzüsszegeket a tagállamok között az integrált projekteken kívüli projektek számára:

a) Lakosság

- i. az egyes tagállamok teljes lakossága (50 %-os súlyozás); és
- ii. az egyes tagállamok népsűrűsége, az Unió átlagos népsűrűségének kétszereséig (5 %-os súlyozás);

b) Természet és biológiai sokféleség

- i. a Natura 2000 területek teljes kiterjedése az egyes tagállamokban a Natura 2000 területek teljes kiterjedésének arányában kifejezve (25 %-os súlyozás); és
 - ii. egy tagállam Natura 2000 területekkel borított területének aránya (20 %-os súlyozás).
-

*II. MELLÉKLET***A LIFE program logója**

III. MELLÉKLET

A Környezetvédelem alprogram 9. cikkben említett tematikus prioritásai

A. Környezet és erőforrás-hatékonyság kiemelt terület:

- a) A vízre és azon belül a tengeri környezetre vonatkozó tematikus prioritások: az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemtervében és a hetedik környezetvédelmi cselekvési programban a vízre vonatkozóan előírt konkrét célkitűzések végrehajtására irányuló tevékenységek, különösen:
- i. a 2000/60/EK irányelv végrehajtásának integrált megközelítései;
 - ii. a 2007/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ végrehajtására irányuló tevékenységek;
 - iii. a 2008/56/EK irányelv a tengervizek jó környezeti állapotának elérését célzó intézkedési programjának végrehajtására irányuló tevékenységek;
 - iv. a vízkészletek biztonságos és hatékony felhasználását, a mennyiségi vízgazdálkodás fejlesztését, a jó vízminőség megőrzését, a vízkészletekkel történő visszaélések megakadályozását és a vízkészletek állapotromlásának megelőzését biztosító intézkedések.
- b) A hulladékra vonatkozó tematikus prioritások: az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemtervében és a hetedik környezetvédelmi cselekvési programban a hulladékra vonatkozóan előírt konkrét célkitűzések végrehajtására irányuló tevékenységek, különösen:
- i. a hulladékra vonatkozó tervek és programok végrehajtásának integrált megközelítései;
 - ii. a hulladékokról szóló uniós jogszabályok kidolgozására és végrehajtására irányuló tevékenységek, különös hangsúlyt fektetve az uniós hulladékhierarchia első lépcsőfokaira (megelőzés, újrahasznosítás és újrafeldolgozás);
 - iii. a termékek erőforrás-hatékonyságára és életciklusuk során mérhető hatásaikra, a fogyasztási mintákra és a gazdaság anyagfüggőségének csökkentésére irányuló tevékenységek.
- c) Az erőforrás-hatékonyságra vonatkozó tematikus prioritások, beleértve a talajt és az erdőket, valamint a zöld és a körkörös gazdaságot: az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemterve és a hetedik környezetvédelmi cselekvési program végrehajtására irányuló tevékenységek, amelyekre nem vonatkoznak az e mellékletben említett egyéb tematikus prioritások, különösen:
- i. az ipari szimbiózisra és a tudásátadásra, valamint a körkörös és zöld gazdaság irányába történő elmozdulás új modelljeinek kidolgozására irányuló tevékenységek;
 - ii. a talajvédelmi tematikus stratégiára irányuló tevékenységek (a Bizottság 2006. szeptember 22-i „A talajvédelemről szóló tematikus stratégia” című közleménye), különös hangsúlyt fektetve a talajlezáródás mérséklésére és kompenzálására, valamint a jobb földhasználatra;
 - iii. az erdők megfigyelésére és az információs rendszerekre, valamint az erdőtüzek megelőzésére irányuló tevékenységek.
- d) A környezetre és az egészségre vonatkozó tematikus prioritások, beleértve a vegyi anyagokat és a zajt: a hetedik környezetvédelmi cselekvési programban a környezetre és az egészségre vonatkozóan előírt konkrét célkitűzések végrehajtására irányuló támogató tevékenységek, különösen:
- i. az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ (REACH), valamint az 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ (a biocid termékekről szóló rendelet) végrehajtására irányuló támogató tevékenységek a vegyi anyagok (többek között a nanoanyagok) biztonságosabb, fenntarthatóbb és gazdaságosabb felhasználása érdekében;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2007/60/EK irányelve (2007. október 23-i) az árvízveszélyek értékeléséről és kezeléséről, valamint az aszályveszélyek kezeléséről (HL L 288., 2007.11.6., 27. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyiügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EGK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 27. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 528/2012/EU rendelete (2012. május 22.) a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról (HL L 167., 2012.6.27., 1. o.).

- ii. a 2002/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ (a zajról szóló irányelv) végrehajtásának megkönnyítésére irányuló támogató tevékenységek az olyan zajszint elérése érdekében, amely nem jár jelentős negatív hatással és kockázatokkal az emberi egészségre nézve;
 - iii. a nagyobb balesetek elkerülésére irányuló, különösen a 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ (a Seveso III irányelv) végrehajtását megkönnyítő támogató tevékenységek.
- e) A levegő minőségére és a kibocsátásokra vonatkozó tematikus prioritások, ideértve a városi környezetet is: az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemtervében és a hetedik környezetvédelmi cselekvési programban a levegőre és a kibocsátásokra vonatkozóan előírt konkrét célkitűzések végrehajtására irányuló támogató tevékenységek, különösen:
- i. a levegő minőségére vonatkozó jogszabályok végrehajtására irányuló integrált megközelítések;
 - ii. a levegő minőségére és a levegőbe történő kibocsátásokra vonatkozó normáknak, többek között a 2001/81/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁽³⁾ (a nemzeti kibocsátási határértékekről szóló irányelv) való megfelelést elősegítő támogató tevékenységek;
 - iii. a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁴⁾ (az ipari kibocsátásokról szóló irányelv) jobb végrehajtására irányuló támogató tevékenységek, különös hangsúlyt fektetve az elérhető legjobb technika meghatározási és a végrehajtási folyamatára, gondoskodva az információkhoz való nyilvános hozzáférés egyszerűsítéséről, valamint az ipari kibocsátásokról szóló irányelv innovációhoz történő hozzájárulásának fokozásáról.

B. Természet és biológiai sokféleség kiemelt terület:

- a) A természetre vonatkozó tematikus prioritások: a 92/43/EGK és a 2009/147/EK irányelv végrehajtására irányuló tevékenységek, különösen:
- i. az uniós jelentőségű élőhelyek és fajok, köztük a tengeri élőhelyek és fajok, valamint madárfajok természetvédelmi helyzetének javítását célzó tevékenységek;
 - ii. a Natura 2000 hálózattal kapcsolatos biogeográfiai szemináriumok támogatására irányuló tevékenységek;
 - iii. a priorizált intézkedési tervek végrehajtására irányuló integrált megközelítések.
- b) A biológiai sokféleségre vonatkozó tematikus prioritások: a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia végrehajtására irányuló tevékenységek, különösen:
- i. a 2. cél eléréséhez történő hozzájárulást célzó tevékenységek;
 - ii. a 3., 4. és 5. cél eléréséhez történő hozzájárulást célzó tevékenységek.

C. Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás kiemelt terület:

- a) tájékoztatási, kommunikációs és tudatosságnövelő kampányok a hetedik környezetvédelmi cselekvési program prioritásaival összhangban;
- b) a hatékony ellenőrzési eljárásokat és az uniós környezetvédelmi jogszabályok betartásának előmozdítására irányuló intézkedéseket, valamint az uniós környezetvédelmi jogszabályok végrehajtásával kapcsolatos információs rendszereket és információs eszközöket támogató tevékenységek.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/49/EK irányelve (2002. június 25.) a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről (HL L 189., 2002.7.18., 12. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/18/EU irányelve (2012. július 4.) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről (HL L 197., 2012.7.24., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/81/EK irányelve (2001. október 23.) az egyes légköri szennyezők nemzeti kibocsátási határértékeiről (HL L 309., 2001.11.27., 22. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

A Bizottság nyilatkozatai

Az egyes integrált projekteknek juttatható maximális összeg

A Bizottság – annak érdekében, hogy a lehető legtöbb integrált projektet tudja finanszírozni, és hogy biztosítsa az integrált projektek tagállamok közötti kiegyensúlyozott eloszlását – nagy hangsúlyt helyez a források integrált projektek közötti arányos elosztására. Ezzel összefüggésben a Bizottság a munkaprogram tervezetének a LIFE bizottság tagjaival történő megvitatása során javaslatot fog tenni az egyes integrált projekteknek juttatható maximális összegre. A javaslat a többéves munkaprogram részeként elfogadandó projektkiválasztási módszertan részeként kerül majd benyújtásra.

A biológiai sokféleség tengerentúli országokban és területeken történő finanszírozásának helyzete

A Bizottság nagy jelentőséget tulajdonít a környezet és a biológiai sokféleség védelmének a tengerentúli országokban és területeken, amint ezt a tengerentúli társulási határozatra irányuló javaslat is mutatja, amely az említett témaköröket is felveszi az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti együttműködés területei közé, és felvázolja azokat a különféle intézkedéseket, amelyek e téren jogosultak lehetnek európai uniós finanszírozásra.

A BEST előkészítő intézkedés sikeres kezdeményezés volt: csatlakoztak hozzá a tengerentúli országok és területek, és kézzelfogható eredményekkel járt a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások terén. A BEST hamarosan véget ér, és a Bizottság komolyan mérlegeli, hogy valamelyik új eszköz, nevezetesen a Fejlesztési Együttműködési Eszköz körébe tartozó globális közjavak és kihívások program keretében folytassa azt.

A biológiai sokféleség tengerentúli országokban és területeken történő finanszírozásának e konkrét lehetőségét a LIFE program 6. cikkében a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozóan kínált lehetőségek egészítik majd ki.
